



Monumentnummer*: 513962

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 56
E info@cultureelerfgoed.nl

Status rijkmonument
Inschrijving register* 05 maart 2001
Kadaster deel/nr 82770/6

Woonplaats* Gemeente* Provincie*
Grijpskerk Westerkwartier Groningen

Locatiennaam Locatieomschrijving
Grijpskerk

Kadastrale gemeente* Sectie* Kadastraal object* Appartement aanduiding Grondperceel
Grijpskerk B 1017

Omschrijving**

Inleiding

In aanleg mogelijk nog 16de-eeuwse BOERDERIJ, gelegen op een gedeeltelijk omgracht terrein met boomgaard. De oudst bekende vermelding van de boerderij dateert van 1732 toen deze in het bezit was van Jelte Eyes. Een gevelsteen in de achtergevel van de schuur toont het jaartal 1819 en de initialen van de toenmalige eigenaar Geert Sietses Veldman, een nazaat van Jelte Eyes. In de periode 1920-1936 werd de boerderij verhuurd. In die jaren zijn onder meer de beschilderde deuren met bijbelse taferelen verdwenen en is een groot deel van de oorspronkelijke betegeling met onder meer handgeschilderde tableaus uit het woongedeelte verwijderd. Hiervan zijn nog wel fragmenten bewaard gebleven. De boerderij met zijlansdeel is verwant aan het Friese kop-hals-romptype en is gebouwd in een Ambachtelijk-traditionele bouwstijl.

Omschrijving

Boerderij op rechthoekige plattegrond, opgetrokken uit verblendsteen en schone, geschilderde en gepleisterde baksteen (van aan de kloostermop verwant formaat) en gedekt door zadel- en schilddaken (blauwe en rode Hollandse pannen op kop en romp; riet op het bedrijfs gedeelte); topschoorstenen met borden (woongedeelte); uilenborden (bedrijfs gedeelte) In de kopgevel en de westelijke langsgewel van het woonhuis rechtgesloten vensters met zesruits schuiframen met persiennes. In de kopgevel (met vlechtingen) tevens

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument



twee kleine zoldervensters; staafankers. De oostelijke langsgevel is gepleisterd, evenals de voorgevel van het schuurgedeelte waarin een drietal vensters en een deur. In de hoek met het woongedeelte bevindt zich een WATERPUT. Het rechter venster maakt deel uit van het voormalige karnhuis en is voorzien van houten tralies. Ook het getraliede linker venster in de lage oostelijke langsgevel van de schuur behoort tot het voormalig karnhuis. De oostgevel is opgetrokken in schone baksteen en staat onder een met riet gedekt dakschild. De achtergevel is in de jaren '30 van de twintigste eeuw vernieuwd; hierin enkele gevelstenen, een drietal zesruits vensters en drie stel inrijdeuren van verschillend formaat. De oorspronkelijk rechtgesloten deeldeuren (links) onder latei zijn omstreeks 1970 vervangen door getoogde deuren, waarvan de bovenkant de latei doorsnijdt. De andere deuren zijn rondboogvormig. Onderlangs het rieten dakschild enkele rijen geglazuurde Hollandse pannen. Tussen het met een kroonlijst beëindigde rechter geveldeel en het koetshuis bevindt zich een rechtgesloten deur. De eveneens in de jaren '30 opnieuw opgetrokken westelijke langsgevel is grotendeels begroeid. Het tussenlid is aan deze zijde heeft een rechtgesloten deur onder bovenlicht. INTERIEUR. In het inwendige zijn ondermeer bewaard gebleven: het voormalige karnhuis met een bedstee, met witjes beklede wanden en een zeer laag balkenplafond; de gang met houten vloer en verschillende gehoute deuren met dito kozijnen; de houten vloeren en balkenplafonds in de overige ruimten. De oorspronkelijke indeling van het woongedeelte is echter grotendeels gewijzigd. Voor enkele binnenmuren is leem als metselspecie gebruikt. De rietgedekte schuur heeft nog de eeuwenoude ankerbalkgebinten; ook hier is echter de oorspronkelijke indeling gewijzigd. Aan de westzijde van de boerderij bevindt zich onder een 6.5 meter diepe WELPUT.

Waardering

De kop-hals-rompboerderij is van algemeen belang vanwege de cultuurhistorische, de architectuurhistorische en de ensemblewaarde.

- Zij is van cultuurhistorisch belang vanwege de eeuwenlange verbondenheid met de 16de-eeuwse polder De Ruige Waard en als voorbeeld van een typologische ontwikkeling.
- Zij is van architectuurhistorisch belang vanwege de karakteristieke, Ambachtelijk-traditionele bouwstijl en vanwege het materiaalgebruik.
- Zij heeft ensemblewaarde vanwege de nauwe visuele en functionele samenhang met de overige complexonderdelen.
- Zij is tevens van belang vanwege de herkenbaarheid en de redelijke mate van gaafheid van het exterieur en van gedeelten van het interieur.

Hoofdcategorie

Boerderijen, molens en bedrijven

Subcategorie

Boerderij (M)

Functie

Boerderij(M1)

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument